

Utdrag ur Linköpings kommuns Dagvattenstrategi

Innehåll

1	Introduktion	3
1.1	Inledning	3
1.2	Uppdraget	3
1.3	Strategins omfattning	4
1.4	Målsättning	4
1.5	Syfte	4
2	Vad är dagvatten?	4
	Vad är hållbar dagvattenhantering?	5
3	Målformulering utifrån kommunfullmäktiges dagvattenpolicy	6
4	Strategiska ställningstaganden	6
4.1	Fördröjning	7
4.1.1	Linköping kommuns dagvattenhierarki	7
4.2	Rening av dagvatten	8
4.3	Utformning och dimensionering	10
4.4	Säkerhet vid öppna dagvattenanläggningar	11
5	Bilagor	12
5.1	Bilaga 1. Hur kategoriseras och benämns olika dagvattensystem i Linköpings kommun?	12
5.1.1	Slutna konventionella dagvattenlösningar	12
5.1.2	Öppna dagvattenlösningar	12
5.2	Bilaga 2. Ansvar	15
5.2.1	Plankontoret	15
5.2.2	Stadsmiljökontoret	15
5.2.3	Bygglovskontoret (Blk)	15
5.2.4	Miljökontoret (Mk)	16
5.2.5	Kommunlantmäteriet (Klm)	16
5.2.6	Tekniska verken i Linköping AB (publ)	16
5.2.7	Verksamhetsutövare/Byggherre/Exploatör	17

Detta är ett utdrag ur Dagvattenstrategin. I denna version utelämnas de delar som behandlar interna utvecklings- och förbättringsområden med tillhörande aktiviteter.

Strategin är antagen av Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens ledningsgrupp 2017-10-17 och av Tekniska verken i Linköping AB:s motsvarighet 2017-12-08.

Strategin kommer ajourhållas minst en gång per mandatperiod.

1 Introduktion

1.1 Inledning

Dagvattenfrågan *flödar* genom hela samhällsbyggnadsprocessen, från översiktsplan och detaljplan via bygglovsprövning och miljöprövning vidare till inrättande och drift. Under processen förskjuts ansvaret och olika aktörer kommer in och ut ur flödet. För att klara utmaningarna med dagvatten och åstadkomma hållbar dagvattenhantering krävs att flera aktörer samverkar och samarbetar.

I denna strategi görs en rad ställningstaganden som syftar till att klargöra hur vi i Linköpings kommun ska hantera, bedöma och utföra dagvattenarbetet. Detta är den första generationen av dagvattenstrategi som tas fram, sannolikt inte den sista.

Utöver strategiska ställningstagande identifieras en mängd förbättringsområden och förslag på åtgärder som behöver genomföras och hanteras för att målsättningen om långsiktigt hållbar dagvattenhantering ska uppnås. Många av dessa är sådana som hanteras inom samhällsbyggandsprocessen.

För information om lagstiftning, råd om olika dagvattensystem etc. hänvisas till särskilt faktakompendium som också tagits fram inom ramen för dagvattenprojektet. I den finns även förslag till frågeställningar och checklistor som kan användas i den fysiska planeringen.

1.2 Uppdraget

Teknik- och samhällsbyggnadsnämnden gav Teknik- och samhällsbyggnadskontoret i uppdrag att tillsammans med Tekniska verken i Linköping AB (publ), nedan benämnt Tekniska verken, ta fram ett styrdokument med syfte att uppnå en hållbar dagvattenhantering. Inom ramen för det arbetet har en dagvattenpolicy tagits fram och fastställts av kommunfullmäktige (KF 2017-09-26). Dagvattenstrategin är en fördjupning av dagvattenpolicyn.

1.3 Strategins omfattning

Strategin omfattar dagvatten och dräneringsvatten (dränering av hus och byggnadsverk).

Strategin omfattar **inte** ytavrinning från skogs- och åkermark, med undantag om det riskerar bebyggelse.

1.4 Målsättning

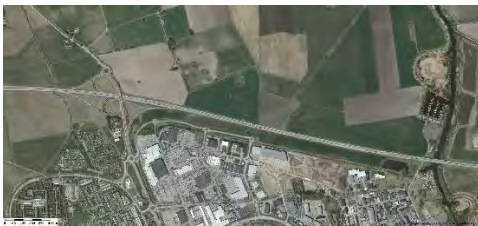
Den övergripande målsättningen och syftet med dagvattenprojektet är att dagvattenhanteringen inom Linköpings kommun ska utvecklas och vara långsiktigt hållbar.

1.5 Syfte

Syftet med dagvattenstrategin är att konkretisera kommunfullmäktiges dagvattenpolicy och tydliggöra gränssnitten när det gäller ansvarsfördelningen. Vidare lyfts dagvattenfrågan i samhällsbyggnadsprocessen; fysisk planering, byggande och inrättande, gatu- och väghållning, drift, exploatering samt vid tillsyn. I de fall det krävs ytterligare åtgärder, nya rutiner, nya ställningstaganden etc. lyfts detta fram som förbättringsförslag.

2 Vad är dagvatten?

Dagvatten förknippas vanligtvis med urbana och hårdgjorda miljöer. Det som framförallt kännetecknar dagvatten är att det uppstår snabbt och har ett snabbt förlopp. Givetvis kan dagvatten också uppstå på andra ytor, exempelvis åkermark och skogsmark, detta benämns då oftast som ytavrinning. Fokus i dagvattenarbetet och tillhörande dokument har inte legat på den senare typen.

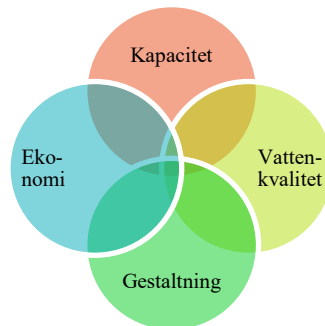
Figur 1. Vä. Flygfoto som visar den tydliga skillnaden mellan rural och urban mark när det gäller andel hårdgjord yta. Hö. Foto som visar kraftigt skyfall som ger upphov till dagvatten. Foto Linköpings kommun.

Linköpings definition av dagvatten

Dagvatten är tillfälligt förekommande flöden av regnvatten, smältvatten, spolvatten och framträngande grundvatten. Dagvatten förknippas vanligtvis med urbana och hårdgjorda miljöer. Givetvis kan dagvatten också uppstå på andra ytor, exempelvis åkermark och skogsmark. Detta benämns dock oftast som ytavrinning.

Vad är hållbar dagvattenhantering?

Med hållbar dagvattenhantering avses att alla behov för omhändertagande av dagvatten tillgodoses, såväl dagens som framtida. Behoven är miljömässiga, sociala, tekniska och ekonomiska.

Figur 2. För att uppnå långsiktig dagvattenhantering krävs att man tar hänsyn till olika faktorer och väger samman dessa innan man fattar beslut om bästa lösning.

Dagvatten uppstår då man rubbar vattnets naturliga vägar och ändrar i dess ursprungliga kretslopp. Hållbar dagvattenhantering innebär att man i samhället och i samhällsplaneringen måste låta vattnet ta plats i staden.

Att hitta lösningar så tidigt som möjligt i kedjan innebär oftast fördelar ur ett hållbarhetsperspektiv. Det är lättare att fördröja och rena dagvatten så nära källan som möjligt. Exempel på effekter är fastläggning av föroreningar, grundvattenskapande och robusta system som klarar höga nederbördsvariationer. Öppna dagvattenlösningar möjliggör en grönare stad, platser för rekreation och lärande samt estetiskt tilltalande miljöer. Öppna dagvattenlösningar bidrar också till den biologiska mångfalden i staden.

Hållbara dagvattensystem innebär också att man tar höjd för kommande klimatförändringar. Genom rätt höjdsättning och tillskapande av avrinningsstråk och ytor som kan tillåtas översvämmas när VA-systemen går fulla, står staden rustad för stora skyfall.

Dagvatten måste få ta plats i staden och den urbana miljön måste ta hänsyn till vattnets vägar och vattnets gränser. Åtgärder måste göras i både liten och stor skala, men för att nå hållbar dagvattenhantering är det många gånger nödvändigt att se i ett större perspektiv och inte utifrån enskilda platser förutsättningar. Det är då man kan göra de stora prioriteringarna och göra de mest kostnadseffektiva åtgärderna.

3 Målformulering utifrån kommunfullmäktiges dagvattenpolicy

Kommunfullmäktige har den 26 september 2017 antagit en dagvattenpolicy för Linköpings kommun som visar vägen för det fortsatta arbetet. Utifrån policyn kan följande övergripande mål identifieras:

- 1 Dagvattenlösningar och dagvattensystem ska vara robusta. Dagvattensystemen ska vara lätta att anlägga, lätta att underhålla och anpassade till förväntade klimatförändringar.
- 2 Dagvattenlösningar och dagvattensystem ska bidra till att förbättra vattenkvaliteten i recipienten och att miljö kvalitetsnormerna kan uppnås.
- 3 Dagvattenlösningar och dagvattensystem ska bidra till gestaltningen av staden och där det är möjligt, användas som en resurs och värdeskapande faktor i staden. Olika dagvattensystems möjligheter ur ett ekosystemtjänstperspektiv ska beaktas.
- 4 Dagvattenlösningar och dagvattensystem ska vara kostnadseffektiva.

Figur 3. Regnbädd; exempel på fördröjning och rening av dagvatten i gatumiljö (VA-guiden, 2016).

4 Strategiska ställningstaganden

Dagvattenhantering ska anpassas efter områdets förutsättningar och karaktär. Investeringar ska göras där de gör mest nytta och hänsyn ska tas till driftkostnader. Nedanstående principer och ställningstaganden är en tolkning av kommunfullmäktiges dagvattenpolicy och gällande praxis.

- Kommunen ska på egen mark och i egna verksamheter vara föredömen inom dagvattenområdet och alltid tillämpa dessa principer. Om avsteg görs ska detta motiveras.

- För mark som kommunen äger och anvisar genom avtal ska dessa principer alltid gälla så långt som möjligt med hänsyn tagen till vad som är rimligt och skäligt. Om avsteg görs ska detta motiveras. Detta frångår inte kommunen sådant ansvar och skyldigheter som regleras i offentlighetslagstiftning, exempelvis lag om allmänna vattentjänster, plan- och bygglagen och miljöbalken.
- För övrig mark som exploateras ska kommunen lyfta dagvattenstrategin och visa på hur kommunen hanterar dagvatten på sin mark och i markanvisningar och påverka byggherren att frivilligt åta sig samma ambitionsnivå.
- För att alla i samhällsbyggnadsprocessen ska förstå varandra krävs dels ett gemensamt språk och dels en förståelse för varandras roller och ansvar. I bilaga 1 redovisas hur dagvattensystem ska benämnas i Linköpings kommun. I bilaga 2 redovisas kort om ansvar och roller för olika aktörer i processen.

4.1 Fördröjning

Vid förändrad markanvändning ska målet vara att minimera höga flödestoppar av dagvatten. Detta kan nås genom att inrätta fördröjningsmagasin, svackdiken, dammar etc.

Omfattas ett område av verksamhetsområde för dagvatten är det med nuvarande lagstiftning inte möjligt att via planbestämmelser generellt kräva fördröjning av dagvatten på abonnentsidan. Sådana åtgärder åvilar kommunen och dess VA-huvudman. Men med smarta planbestämmelser kan viss fördröjning skapas även på kvartersmarken. Exempel på sådana planbestämmelser är höjdsättning, grönytefaktor, reglering av andel hårdgjord yta och olika typer av gestaltningskrav (gröna tak). Inom gränsen för gällande lagstiftning ska möjligheten att avtala olika former av dagvattenlösningar användas. Detta är särskilt framgångsrikt i de fall kommunen äger marken som exploateras.

4.1.1 Linköping kommuns dagvattenhierarki

Inom de ramar som gällande lagstiftningar ger utrymme för ska dagvatten som uppkommer inom Linköpings kommun hanteras så nära källan som möjligt.

Följande prioriteringsordning ska gälla:

1 LOD, Lokalt omhändertagande av dagvatten

I första hand ska lokalt omhändertagande inom fastigheten eller kvartersmarken användas (kan innebära infiltration eller lokal fördröjning inom fastigheten). Fastighetsägaren eller en samfällighetsförening är ansvarig för anläggningen.

För att åstadkomma detta krävs att man utför en bra dagvattenutredning och hittar smarta planbestämmelser med fokus på dagvatten.

Om ett område inte kommer ingå i kommunalt verksamhetsområde för dagvatten och det är möjligt med LOD, ska detta framgå av dagvattenutredningen som görs i planskedet. LOD bör avtalas i exploateringsavtal eller marktilldelningsavtal.

2 Fördröjning nära källan & Trög avledning

Där fullständigt lokalt omhändertagande inte är möjligt (eller av annan orsak) ska fördröjning i öppen dagvattenlösning nära källan väljas. Detta och nedanstående alternativ är en del av den allmänna VA-anläggningen.

3 Samlad fördröjning

Dagvatten från ett större område samlas till öppna dagvattenlösningar för långsam avledning, ex. dammar.

4 Ledningsnät

Tillåter inte förutsättningarna något av ovanstående ska dagvattnet avledas i dagvattenledning. Observera att hänsyn ändå måste tas till recipienten. Åtgärder kan vara aktuella att vidta nära ledningens anslutning till recipient.

Figur 4. Exempel på LOD. Grönt (gult) tak (VA-guiden, 2016¹).

4.2 Rening av dagvatten

- Förändrad markanvändning får inte medföra att miljökvalitetsnormerna för vattenförekomster inte uppnås eller riskerar att inte uppnås.
- Dagvatten från hårt nedsmutsade ytor bör hanteras och renas separat utan att blandas med mindre smutsigt dagvatten såsom takvatten och husgrundsdränering.

¹ VA-guiden, 2016; <http://godaexempel.dagvattenguiden.se/>

- Principen om att förorenaren betalar ska gälla så långt som möjligt. Detta innebär att förebyggande åtgärder bör göras så tidigt som möjligt i kedjan. Här har verksamhetsutövarens egenkontroll enligt miljöbalken en central roll. Verksamhetsutövaren ska i sin egenkontroll enligt miljöbalken ha lämpliga rutiner för att förebygga att dagvatten förorenas, samt rutiner för hur de agerar vid eventuella olyckstillbud.
- Om en befintlig eller ny exploatering genererar smutsigt dagvatten som påverkar eller riskerar att påverka möjligheten att miljö kvalitetsnormen för en vattenförekomst inte uppnås kan krav på rening ställas på verksamhetsutövaren innan dagvattnet ansluter till allmänt dagvattennät (Miljöbalken). Detta gäller under förutsättning att det är skäligt och rimligt. I de fall det inte är verksamhetsområde för dagvatten ligger ansvaret enbart på byggherren/verksamhetsutövaren/fastighetsägaren.
- För rening av dagvatten i det allmänna dagvattensystemet ansvarar VA-huvudmannen.
- Det finns ingen generell definition för vad som ska betraktas som smutsigt dagvatten, men följande exempel kan vara vägledande;
 - × Bensinstationer och andra verksamheter där det finns en risk att mer än obetydliga mängder av bensin och olja finns i dagvattnet ska ha separat oljeavskiljare².
 - × Som riktvärde bör vägar där årsdygnstrafiken överstiger 15 000 fordon ha någon form av dagvattenrening. I det enskilda fallet kan krav på rening även vara aktuellt för vägar som har en lägre trafikintensitet.
 - × Krav på rening av dagvatten från parkeringsytor måste avgöras utifrån dess storlek och risk för påverkan på recipient.
Linköpings kommun ska ha som utgångspunkt att dagvatten från parkeringsplatser alltid bör fördröjas och renas. För större P-platser (ca ≥ 50 platser) ska någon form av rening och fördröjning alltid inrättas.
 - × Dagvatten från industrimark riskerar att vara förorenat. Krav på rening är kopplad till typ av markanvändning och risk för påverkan på recipient.
- Krav på rening ska utgå från dagvattnets föroreningsinnehåll, recipientens status och ställas mot skälighetsprincipen i 2 kap 7 § miljöbalken.

² BBR 6:642.

Figur 5. Skelettjord; exempel på fördröjning och rening i gatumiljö (VA-guiden. 2016)

4.3 Utformning och dimensionering

- Gator ska höjdsättas så att avvattningen fungerar även då ordinarie dagvattensystem är överbelastat.
 - × Gatornas nivå måste vara avsevärt lägre än fastigheternas.
 - × Lutningen på vägarna ska vara avvägd så att avrinning av ytorna är möjlig. Vägarna bör fungera som avrinningsvägar om det allmänna dagvattensystemet går fullt.
 - × Användning av farthinder och dyl. måste nogsamt avvägas eller konstrueras med hänsyn till risken för dämning och översvämning av byggnader och anläggningar vid höga flöden.
- Samhällets säkerhetsnivå innan översvämning sker av byggnader och känsliga anläggningar, ska uppgå till 100-årsregn. Om särskilda skäl föreligger kan annan säkerhetsnivå gälla.
- Dagvattnet inom allmän plats, exempelvis parker och grönytor ska tas tillvara som en resurs som ger mervärden. Följande bör beaktas.
 - × Begränsa hårdgjorda ytor och anlägg mark där infiltration kan ske. På så sätt minskas behovet av fördröjningsmagasin och dyl.
 - × Vatten som avrinner från park- och naturmark bör avledas till mark som är genomsläpplig, inte hårdgjord.
 - × Hårdgjorda ytor inom parken bör i första hand ha avrinning till ytor med genomsläppligt material.
 - × Utgångspunkten bör vara att anläggningarna ska vara tillgängliga för allmänheten utan att avkall görs på säkerheten. Se vidare nedan.

Figur 6. Överdämningsyta; exempel på åtgärd då befintligt dagvattennät inte klarar tillräcklig säkerhetsnivå (VA-guiden, 2016).

4.4 Säkerhet vid öppna dagvattenanläggningar

Målsättningen är att öppna dagvattenlösningar och dammar ska vara en del av staden, tillgängliga och gestaltungsmissigt tilltalande. Dessutom är dammar en spännande och pedagogisk miljö för barn. Hänsyn ska tas till funktion, biologisk mångfald, utseende och säkerhet. Huvudinriktning ska vara att det inte krävs staket eller liknande avskärmande anordningar som förhindrar tillgängligheten. En bedömning måste dock alltid göras i varje enskilt ärende huruvida särskilda säkerhetsåtgärder ska vidtas eller inte. Vägledande för bedömningen är platsens lokalisering och utformning. Det är viktigt att tidigt i planeringsprocessen fånga upp säkerhetsfrågan, särskilt i områden och miljöer där barn vistas mer frekvent.

När det gäller naturliga sjöar och vattendrag måste det även här göras en bedömning i varje enskilt fall om krav på säkerhetsåtgärder ska vidtas.

5 Bilagor

5.1 Bilaga 1. Hur kategoriseras och benämns olika dagvattensystem i Linköpings kommun?

För att alla inblandade i samhällsbyggnadsprocessen ska förstå varandra krävs att man har ett gemensamt språk och gemensamma definitioner. Då det saknas juridiska eller nationella definitioner inom dagvattenområdet tydliggörs här hur vi i Linköping benämner dagvatten. Kategoriseringen följer i huvudsak den som Svenskt Vatten föreslår i Peter Stahres bok *En långsiktigt hållbar dagvattenhantering* (2004).

5.1.1 Slutna konventionella dagvattenlösningar

Slutna konventionella dagvattenlösningar består av nedgrävda rörledningar som dimensioneras enligt gällande normer. Ansvaret för ledningarna går från fastighetsägaren till VA-huvudmannen i förbindelsepunkten (i normalfallet ca 0,5 meter utanför fastighetsgräns). Behövs rening av det vatten som leds i systemet blir det oftast rening vid ledningens slut.

5.1.2 Öppna dagvattenlösningar

Öppna dagvattenlösningar är ett samlingsnamn på olika anläggningar för omhändertagande och fördröjande åtgärder av dagvatten i helt eller delvis öppna system. Strävan är att man ska efterlikna naturliga förhållanden så långt som möjligt genom att använda, infiltration, perkolation, ytavrinning, trög avledning i öppna system samt fördröjning i dammar och våtmarker. Till skillnad från konventionella dagvattensystem i täta ledningar så är öppna dagvattenlösningar mer eller mindre synliga under avrinningsförloppet.

I den mån en anläggning kan tillföra kvaliteter som kan vara till nytta för allmänheten kan också sådana allmänna anläggningar lokaliseras till allmän plats. Nyttan kan oftast översättas till mervärde ur ett gestaltningsperspektiv vilket som regel indirekt innebär öppna dagvattenlösningar och inte slutna.

Öppna dagvattenlösningar består av tre olika nivåer;

- LOD, Lokalt omhändertagande av dagvatten
 - Fördröjning nära källan och trög avledning
 - Samlad fördröjning
}	Kvartersmark/Privat mark
}	Allmän plats

LOD; Lokalt Omhändertagande av Dagvatten

Ett begrepp som har använts särskilt frekvent i dagvattensammanhang är **LOD**, *Lokalt Omhändertagande av Dagvatten*. Begreppet har dock ingen nationell fastställd och formell definition. Detta har inneburit stor förvirring och utrymme för olika tolkningar, såväl nationellt, som regionalt, och inte minst lokalt inom kommunen. Många gånger har planarkitekten haft en definition och bygglovshandläggaren en annan.

Linköpings definition av begreppet LOD

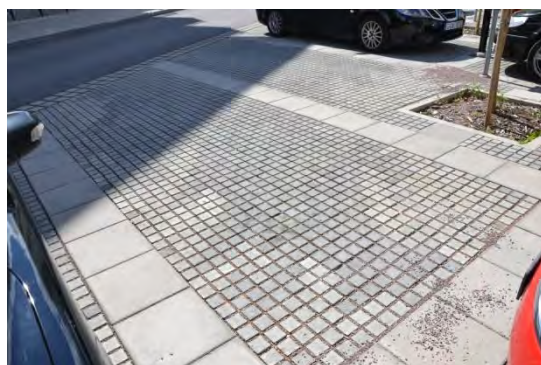
Lokalt omhändertagande av dagvatten är en benämning som används för olika åtgärder som utförs för att rena, minska och/eller fördröja dagvattenavrinningen från privat mark innan det tillförs det allmänna VA-nätet eller släpps ut till recipient. Med omhändertagande avses inte enbart infiltration, utan det kan även innebära fördröjande åtgärder. Anordningarna inrättas, ägs och drivs av enskilda ägare (större anordningar förvaltas via gemensamhetsanläggning). Anordningarna ska ligga på kvartersmark och inte på allmän plats.

Med denna definition blir LOD synonymt med privat omhändertagande, dvs. det är det enskildas ansvar.

I de fall kommunen eller annan offentlig organisation är fastighetsägare för kvartersmark omfattas även dessa av denna definition.

Gröna tak, avledning av takvatten till utkastare och infiltrationsyta, parkeringsyta med genomsläppligt material, stenfyllningsmagasin, svackdiken, fördröjningsdammar och andra större öppna dagvattenanläggningar på privat mark är alla exempel på LOD.

Vilka juridiska möjligheter kommunen har att kräva dessa åtgärder beskrivs i faktakompendium om dagvatten.

Figur A. Exempel på LOD. Till vänster uppsamling och användning till bevattning. Eventuellt överskott infiltrerar. Till höger exempel på genomsläpplig parkeringsyta. Foto Linköpings kommun.

Fördröjning och trög avledning av dagvatten nära källan

Fördröjning och trög avledning av dagvatten nära källan innefattar olika anläggningar och åtgärder som syftar till att minska och/eller fördröja avrinningen av dagvatten i de övre delarna av dagvattensystemet. Åtgärderna är lokaliserade till allmän plats. I undantagsfall kan öppna dagvattenlösningar av denna typ också vara lokaliserade till kvartersmark för tekniska anläggningar (E-område), trafik (T-område) eller liknande. Anläggningarna kan vara en del av den allmänna VA-anläggningen eller en del av avvattningen av allmän plats eller vägområde.

Figur B. Exempel på trög avledning av dagvatten. Dagvattendike utmed Haningeleden i stadsdelen Hagaberg. Foto Linköpings kommun.

Samlad fördröjning av dagvatten

Samlad fördröjning av dagvatten innebär anläggningar som syftar till att minska eller fördröja avrinningen från större upptagningsområden.

Åtgärderna är lokaliserade till allmän plats. I undantagsfall kan öppna dagvattenlösningar av denna typ också vara lokaliserade till kvartersmark. Anläggningarna är ofta en del av den allmänna VA-anläggningen eller en del av avvattningen av allmän plats eller vägområde.

Figur C. Exempel på samlad fördröjning av dagvatten i damm. Smedstad dammar som är en del av Smedstadbäcken. Foto Linköpings kommun.

5.2 Bilaga 2. Ansvar

5.2.1 Plankontoret

Avdelningen för översiktsplanering och avdelningen för detaljplanering (Öp/Dp)

- Ansvar för fysisk planering inom kommunen (översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, detaljplaner, miljö- och riskfaktorer)
- Ansvar för naturvårdsfrågor i fysiska planeringen.
- Ansvar för att tidigt i processen lyfta dagvattenfrågorna.
- Säkerställa att den föreslagna markanvändningen fungerar långsiktigt.

Avdelningen för mark och exploatering (Mex)

- Olika roller; markägare/exploatör och kommun.
- Är kommunens sakkunniga inom VA-lagstiftningen, exempelvis lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) och kan på eget initiativ eller utifrån underlag från Tekniska verken i Linköping AB (publ) bereda ärenden till politiken (verksamhetsområde, taxa, avvägande etc).
- Ansvarig för förvärv av mark.
- Upprättar avtal.
- Ansvar att tillgängliggöra avtal så att Blk och Mk kan utöva tillsyn över dem.
- Ansvar för att följa upp sådana villkor i avtal som Blk och Mk inte har möjlighet att göra.

5.2.2 Stadsmiljökontoret

- Är verksamhetsutövare för inrättande, drift och underhåll av allmän plats och kommunala vägar.

Avdelningen för stadsmiljö (Sm)

- Projektledare inom infrastrukturprojekt och annan exploatering av allmän plats.

Avdelningen för drift och underhåll (DoU)

- Ansvar för driften av de delar av dagvattensystemet som ägs av kommunen men inte tillhör den allmänna VA-anläggningen, samt där kommunen via avtal har ett driftansvar, ex. diken, dagvattenbrunnar och servisledningar, samt eventuella dagvattenanläggningar på allmän plats innan de ansluts till det allmänna dagvattenledningsnätet eller avleds till markområde/recipient.
- Kompetens inom natur- och vattenvård. Lyfta frågor om påverkan på vattenförekomst med utgångspunkt i vattendirektivet.

5.2.3 Bygglövskontoret (Blk)

- Ansvar för prövning och tillsyn enligt Plan- och bygglagen. Bygglov, bygganmälan, tekniskt samråd, samt tillsyn under byggnation och drift.
 - × Blk har ett ansvar att i bygglov- och bygganmälningsskedet, samt i det tekniska samrådet och vid upprättande av slutbesked kontrollera att

eventuella planbestämmelser, avtal och planens intentioner uppfylls av byggherren.

- × Om avtalsparagrafen grundar sig på en planbestämmelse eller ett lagkrav med stöd av PBL ska Blk följa upp. För övriga avtalsavvikelse är det avdelningen för mark och exploaterings ansvar att följa upp.
- × Observera att det kan finnas planbestämmelser som reglerar en åtgärd som inte kräver lov och som inte tas upp vid det tekniska samrådet. Även dessa planbestämmelser ska ändå följas och åtgärderna ska vidtas av byggherren så att de inte strider mot detaljplan.
- × Bygglovskontoret kan också på eget initiativ, eller efter inkommen synpunkt, inleda tillsyn avseende efterlevnad av detaljplanebestämmelser.

5.2.4 Miljökontoret (Mk)

- Ansvar för prövning och tillsyn enligt Miljöbalken.
 - × Tillsyn dagvattenanläggningar
 - × Tillsyn miljöfarlig verksamhet (industri, infrastruktur, byggen etc).
 - × Handlägga anmälningsärenden avseende dagvatten och övriga miljöfarliga verksamheter.
 - × Vid behov kan krav på rening av dagvatten ställas med stöd av miljöbalken.

5.2.5 Kommunlantmäteriet (Klm)

- Ansvar för kartkunskap och inmätning.
- Ansvar för framtagande av nybyggnadskartor. Av kartorna ska detaljplanens bestämmelser framgå, samt förbindelsepunkter för allmänt VA.
- Ansvar för frågor angående fastighetsreglering, samt handlägga ärenden enligt anläggningslagen, exempelvis bildande av gemensamhetsanläggningar.

5.2.6 Tekniska verken i Linköping AB (publ)

- Tekniska verken är via ägardirektiv utsedd att vara kommunens VA-huvudman.
- Tekniska verken är verksamhetsutövare för det allmänna dagvattenledningsnätet. Se nedan angående ansvar verksamhetsutövare.
- Ansvarar och beslutar om vilken nivå på hydraulisk kapacitet dagvattenledningsnätet ska klara. Vid nyanläggning ska vid var tid gällande praxis följas (P110 från 2016). I särskilda fall kan det vara aktuellt med annan dimensionering.

- Ansvarar för att det dagvatten som släpps ut till recipient från det allmänna nätet är tillräckligt rent³.

5.2.7 Verksamhetsutövare/Byggherre/Exploator

Den som äger eller är ansvarig för en yta eller en byggnad som ger upphov till dagvatten är verksamhetsutövare och alltid ansvarig för dess hantering och för att gällande lagar och regler följs. Omfattas fastigheten av en detaljplan eller områdesbestämmelser ska de bestämmelser som där anges följas.

Det är verksamhetsutövaren som är ansvarig för avvattnings- och avloppsanläggning av fastigheten och att inrätta eventuella reningsåtgärder. Är åtgärden anmälnings-/prövningspliktig är det verksamhetsutövarens/byggherrens ansvar att upprätta anmälan eller söka eventuella tillstånd (Miljöbalken/Plan- och bygglagen).

Krav på rening innan förbindelsepunkten kan krävas (Miljöbalken/Plan- och bygglagen). Under driftskedet är det också verksamhetsutövarens ansvar att bedriva egenkontroll enligt miljöbalken för att säkerställa anordningens funktion.

Är fastigheten belägen inom verksamhetsområde för dagvatten övergår ansvaret från verksamhetsutövaren till VA-huvudmannen i förbindelsepunkten.

³ En bedömning i varje enskilt fall. Beror på belastning och känslighet hos recipient.